

Beantwoording vragen PvdA Energiebesparing

1. De lokale overheid heeft een belangrijke voorbeeldfunctie ten opzichte van onze inwoners; inwoners die noodgedwongen extra energiebesparingsmaatregelen moeten treffen. Welke extra maatregelen, als gevolg van de huidige crisis, heeft de gemeente Heerde zelf genomen om energie te besparen?

De gemeente Heerde is zich bewust van deze voorbeeldfunctie. Het nemen van energiebesparende maatregelen staat structureel, maar zeker ook in deze tijd, op de agenda. Er is onlangs een algemeen mailadres aangemaakt waar inwoners, ondernemers en verenigingen hun vragen kunnen stellen of zorgen kunnen uitten: energie@heerde.nl. Binnen de gemeentelijke organisatie is een werkgroep ingesteld die wekelijks met elkaar spreken over (vraagstukken binnen) de energiecrisis. Het college is op 29 november door middel van een thema college meegenomen in de bevindingen en voorstellen tot maatregelen (voor de gemeentelijke panden).

Hieronder een niet limitatieve opsomming van actuele en toekomstige maatregelen:

- Temperatuur binnenklimaat gemeentekantoor verlagen;
- Sloop oude gemeentewerf versnellen;
- Buitenverlichting gebouwen eerder uitschakelen;
- Bewustwording gebruikers vergroten;
- Kantoorgebruik brandweerkazernes (VNOG) minimaliseren;
- Openbare verlichting iets later aan en wat eerder uit (in overleg met de regio);
- Gebruik infra rood panelen in de bijeenkomstruimte van de sporthal in Veessen;
- Aanschaf/onderzoek LED-verlichting diverse complexen en openbare verlichting (versnellen);
- Overwegen om 'niet maatschappelijk en leegstaand vastgoed' met spoed af te stoten of te herontwikkelen.

Ontzorgingsprogramma verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed

Daarnaast neemt de gemeente Heerde deel aan het Ontzorgingsprogramma verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed van de provincie Gelderland (hierna: OMV). Binnen het OMV stelt de provincie Gelderland een duurzaamheidscoach beschikbaar die advies geeft aan de vastgoedeigenaar om CO₂-reducerende maatregelen te nemen. Het doel is om het maatschappelijk vastgoed van de vastgoedeigenaar te verduurzamen. De begeleiding vanuit het OMV loopt tot aan het investeringsbesluit van de vastgoedeigenaar. Daarmee leveren partijen een bijdrage aan de CO₂-reductiedoelstellingen van Nederland en van de provincie en verkleinen daarmee de CO₂-footprint van de vastgoedeigenaar. Door het ondertekenen van deze verklaring zetten partijen de volgende stap richting het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed.

2. Is het college bereid te onderzoeken of vermindering van de straatverlichting, de verlichting in en van gemeentelijke gebouwen en de gebouwen van door de gemeente gesubsidieerde instellingen een werkbare optie is (korter laten branden en/of waar mogelijk dimmen, vermindering aantal lantaarnpalen)?

De gemeente is hier al druk doende mee. Voor alle gebouwen in gemeentelijk bezit geldt dat we kijken naar energie besparing als gaat om verlichting. Dit door het eerder uitschakelen van (automatische) verlichting maar ook door de aanschaf van LED-verlichting. Dit sluit ook naadloos aan bij de reductiedoelstellingen die horen bij het OMV-programma (zoals uitgelegd in de beantwoording van de voorgaande vraag).

Vermindering van de straatverlichting wordt nu niet verder/extra aangeraden. We hebben al jaren de uitgangspunten gehanteerd van "Veluwe donker en stil" en hierbij hanteren we het principe "niet verlichten tenzij". Als gemeente zetten we eerst in op andere mogelijkheden dan verlichten (buiten de bebouwde kom) en wanneer dit niet mogelijk is gaan we pas over tot verlichten door middel van openbare verlichting. Dit doen we al zo min mogelijk. We zorgen ervoor dat de verlichting past bij de omgeving (lichtkleur aanpassen aan het beoogde gebruik en de dieren in de directe omgeving) en geen licht uitstraalt boven het horizontale vlak. Hierdoor krijg je alleen licht waar je dit nodig hebt, en verspillen we al zo min mogelijk energie.

Tevens zetten we in op LED verlichting met optieken waardoor we alleen verlichten wat nodig is, en maken we gebruik van statische dimmers, en in sommige gevallen van op afstand bestuurbare (slimme) dimmers om onnodig stroomverbruik en de lichthinder te voorkomen.

- 3.** Is de straatverlichting en de verlichting in en van gemeentelijke gebouwen en de gebouwen van door de gemeente gesubsidieerde instellingen volledig voorzien van ledlampen? Zo niet: gaat het college hierop versneld actie ondernemen?

Dit wordt dus voor zowel straatverlichting als verlichting in en van gemeentelijke gebouwen onderzocht. Afweging dient gemaakt te worden of én hoeveel energie hiermee bespaard wordt. Een goedkoop armatuur (draagconstructie met lamphouder voor één of meerdere lichtbronnen van een lamp of LED) met een laag energieverbruik kan in voorkomende gevallen maar zo kort mee gaan waardoor de bespaarde energie weer ingezet ('verspeeld') moet worden bij het fabriceren en aanbrengen van een nieuwe armatuur. Met andere woorden: hier moet een goede kosten en baten analyse aan ten grondslag liggen waarop keuzes gemaakt kunnen worden. Dit loopt.

- 4.** De gemeente Heerde heeft geen enkele zeggenschap over de verlichting op de A50 bij afslag Heerde. Is het college echter bereid hierover een signaal af te geven richting Rijkswaterstaat?

De gemeente heeft inderdaad geen zeggenschap over de verlichting bij de afslag van de A50. Dit is al wel allemaal LED-verlichting. Rijkswaterstaat heeft verspilling van energie, maar ook veiligheid hoog in het vaandel staan. Het college zal bij Rijkswaterstaat een signaal afgeven.

- 5.** De gemeente heeft op het gebied van energiebesparing niet alleen een voorlichtende rol maar ook een handhavende taak. Hoe is het college voornemens die taak in te vullen?

Het college heeft deze handhavende taak overgedragen aan de omgevingsdienst (ODNV). De ODNV voert bij verschillende branches energiecontroles uit. De toezichthouders beoordelen tijdens een bedrijfsbezoek de besparingsmogelijkheden. De maatregelen die binnen vijf jaar kunnen worden terugverdiend, zijn verplicht. Daarnaast moeten sommige bedrijven voldoen aan de EED-richtlijn (Europese Energie-Efficiency Richtlijn).

- 6.** Is het college bereid, in het kader van publieke bewustwording, te overwegen mee te doen met De Nacht van de Nacht? Dit is een initiatief van de Nederlandse provinciale milieufederaties. Op deze avond en nacht doven een aantal gemeentes, bedrijven en huishoudens hun verlichting om aandacht te vragen voor lichtvervuiling en energiebesparing op verlichting.

De Nacht van de Nacht is een jaarlijks evenement georganiseerd door de Natuur en Milieufederaties. Tijdens de Nacht van de Nacht worden er door het hele land evenementen georganiseerd in het donker. Honderden bedrijven en gemeenten doven lichten van gebouwen en reclameverlichting. Zaterdag 28 oktober 2023 wordt de Nacht van de Nacht gehouden.

College heeft ervoor gekozen om niet deel te nemen aan de laatste Nacht van de Nacht. Gelet op ambtelijke capaciteit die voor een dergelijke organisatie nodig is, zal het college ook niet het initiatief daartoe nemen.